

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ

Інститут економіки та менеджменту

Кафедра фінансів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Інституту економіки та менеджменту

_____ О. Г. Дзьоба

«___» _____ 2020 року

БЮДЖЕТНА СИСТЕМА

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Перший (бакалаврський) рівень

(рівень вищої освіти)

галузь знань

07 Управління та адміністрування

(шифр і назва)

спеціальність

072 – «Фінанси, банківська справа і страхування»

(шифр і назва)

спеціалізація

(назва)

вид дисципліни

обов'язкова

обов'язкова /вибіркова

Робоча програма дисципліни «Бюджетна система» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття ступеня **бакалавр** за спеціальністю 072 – «Фінанси, банківська справа і страхування».

Розробник:

доцент кафедри фінансів, к. е. н. _____ Ю. В. Неміш

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фінансів.

Протокол від «1» _____ 09 _____ 2020 року № 1.

Завідувач кафедри фінансів _____ І. Г. Фадєєва

Узгоджено:

Завідувач випускової кафедри фінансів

_____ І. Г. Фадєєва

Гарант освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

_____ Л.С. Тришак

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Бюджетна система» згідно з чинним НП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Бюджетна система»

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
			Семестр 1		Семестр 2	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	3,0	3,0	3,0	3,0		
Кількість модулів	1	1	1	1		
Загальний обсяг часу, год.	90	90	90	90		
Аудиторні заняття, год., у т.ч.:	54	14	54	14		
лекційні заняття	36	8	36	8		
семінарські заняття	-	-	-	-		
практичні заняття	18	6	18	6		
лабораторні заняття	-	-	-	-		
Самостійна робота, год., у т.ч.	36	76	36	76		
виконання курсової роботи						
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт						
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	18	8	18	8		
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	26	36	26	36		
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	10	20	10	20		
підготовка звітів з лабораторних робіт	-	-	-	-		
підготовка до екзамену	10	20	10	20		
Форма семестрового контролю	екзамен				екзамен	

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета навчальної дисципліни "Бюджетна система" спрямована на вивчення суті бюджетної системи та її складових; обґрунтування понять, які формують бюджетний механізм; ролі бюджету у державі; оцінка бюджетного дефіциту і джерел його фінансування; характеристика міжбюджетних відносин і системи бюджетного вирівнювання; визначення суті бюджетної класифікації і її складових.

Завданням є засвоєння та теоретичних знань з формування і використання бюджету держави, бюджетного устрою; набуття практичних навичок ведення бюджетної роботи з організації доходів, видатків, кредитування, фінансування і державного боргу.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) інтегральні компетентності (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в процесі професійної діяльності або навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає застосування окремих положень фінансової науки та характеризується необхідністю враховувати комплекс вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

б) загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК12. Здатність працювати автономно.

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

в) спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК02. Здатність опановувати та усвідомлювати інформацію щодо сучасного стану і тенденцій розвитку фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ФК03. Вміння використовувати теоретичний та методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для діагностики стану фінансових систем.

ФК06. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність, інтерпретувати та використовувати фінансову та пов'язану з нею інформацію (дані).

ФК07. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

ФК12. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій монетарного регулювання.

ФК13. Вміння здійснювати фінансову діяльність суб'єктів господарювання та забезпечувати належний рівень їх фінансової безпеки.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі **результати навчання** через знання, уміння та *програмні результати навчання*

ПРН1. Планувати та управляти часом у професійній діяльності.

ПРН3. Вміти застосовувати набуті знання у практичній діяльності.

ПРН4. Проводити дослідження на відповідному рівні, пошукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.

ПРН6. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН7. Проявляти ініціативу та підприємливість, адаптуватися та діяти у новій ситуації;

ПРН16. Застосовувати теоретичні знання та практичні навички для їх використання у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку;

ПРН20. Збирати, аналізувати та пояснювати необхідну інформацію, розраховувати економічні та фінансові показники, обґрунтовувати фінансові рішення на основі використання необхідних інструментальних засобів.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен *вміти*:

- формулювати задачі бюджетної політики;
- визначати напрями бюджетної політики;
- аналізувати зміни в бюджетному законодавстві;
- аналізувати концептуальні основи функціонування дефіциту бюджету;
- оцінювати джерела фінансування бюджетного дефіциту;
- розробляти заходи щодо забезпечення фінансування бюджетів;
- визначати напрями вдосконалення управління державним боргом.

Досконале вивчення дисципліни дозволить запобігти помилкам при застосуванні бюджетних кошторисів, що у свою чергу надасть можливість зробити грамотний розподіл джерел фінансування соціальної сфери.

Запорукою успішного вивчення дисципліни буде систематична перевірка ступеня засвоєння теорії бюджетної системи, яка може відбуватися у формі опитування, співбесіди, тестування, написання контрольних робіт, вирішення конкретних завдань. Підсумковою формою контролю знань є складання іспиту.

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни «Бюджетна система» характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Теоретико-методичні та прикладні засади бюджетної системи	36	8		
ЗМ1	Сутність та зміст бюджету та його роль у розвитку суспільства	2	1		
T 1.1	Сутність та призначення бюджету. Історичні аспекти виникнення бюджету. Бюджет як економічна категорія.	0,5		7 10	P1 P1
T 1.2	Функції бюджету та особливості їхнього прояву у ринкових умовах господарювання. Зміст та сфера дії розподільчої функції бюджету. Сутність контрольної функції бюджету.	1		4 6 7 8	P1 T1 P1 T1
T1.3.	Роль бюджету у суспільстві Роль та місце бюджету у перерозподільних відносинах у суспільстві. Роль бюджету у соціально- економічному розвитку. Роль бюджету у фінансово-кредитному механізмі.	0,5		4 7 9	P1 P1 T1
ЗМ2	Бюджетна система України та принципи її організації.	2			
T1.1	Сутність та структура бюджетної системи. Основні етапи формування бюджетної системи України. Сутність поняття «бюджетна система». Склад бюджетної системи України. Види бюджетів які належать до місцевих бюджетів. Характеристика бюджетів місцевого самоврядування.	0,5		9 8 6	T1 P1 P1
T1.2	Бюджетний устрій України. Основи бюджетного устрою України Бюджетна класифікація, поняття, значення. Цілі на які використовується зведений бюджет. Принципи побудови бюджетної системи України	0,5		3 4	T1 T2
ЗМ3	Бюджет як основний фінансовий план держави	2	1		
T 3.1	Бюджет як економічна категорія. Бюджет як фінансовий план держави. Вплив бюджету на соціально-економічні процеси.	1		5 9 12 15 26	T1 T1 P1 T1 P1
T 3.2	Бюджетна політика. Завдання бюджетної політики. Напрями бюджетної політики на сучасному етапі.	1		4 5 10	P7 T5,8,9 P3
T3.3	Бюджетний механізм. Складові бюджетного механізму. Функціонування бюджетного механізму.	1		2 3	T1 T2

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг г годи н		Література	
				порядковий номер	розділ, підрозділ
ЗМ4	Бюджетний процес та його учасники	2			
Т 4.1	Бюджетний процес в Україні: суть, особливості та етапи. Основні стадії бюджетного процесу.	0,5		4 10 12	P2 P4 P2
Т 4.2	Розпорядники бюджетних коштів. Головні розпорядники бюджетних коштів. Розпорядники коштів нижчого рівня.	0,5		4 5 12 15	P2 Т4 P3 Т3
Т 4.3	Основи побудови Державного бюджету України. Бюджетний період. Бюджетні резерви, їхня необхідність, суть, призначення, класифікація і характеристика.	0,5		4 5 10 12	P2 Т4 P5 P3
Т 4.4.	Закону України «Про державний бюджет України на плановий рік» Порядок складання проекту Державного бюджету України. Порядок розгляду і затвердження Державного бюджету України.	0,5		5 3 4	P3 P5 Т 2
ЗМ5	Система доходів державного бюджету України	4			
Т 5.1	Склад та характеристика доходів бюджетів. Бюджетна класифікація. Джерела доходів. Методи формування доходів бюджету.	1		4 5 15	P3 Т2 Т4
Т 5.2	Накопичення державного бюджету. Державні позики. Емісійний дохід.	0,5		4 5 9 15	P4 Т2 Т4 Т4
Т5.3	Податкові надходження. Неподаткові надходження. Складові частини податкових надходжень до державного бюджету. Аналіз та динаміка податкових надходжень.	1		4 5 12 15	P4 Т3 P7 Т5
Т5.4.	Доходи від операцій з капіталом. Структура доходів від операцій з капіталом. Можливості збільшення надходжень до бюджету	0,5		4 3	P1 P2
Т5.5.	Офіційні трансферти. Поточні та капітальні трансферти, внутрішні та зовнішні. Бюджетні трансферти та їх види.	0,5		10 5 7	P4 Т 2

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг г годи н		Література	
				порядковий номер	розділ, підрозділ
T5.6	Збори і надходження до державних цільових фондів. Державні цільові фонди та їх класифікація. Обслуговування державних цільових фондів.	0,5		2 4 8	P2 Т 1
ЗМ6	Система видатків державного бюджету України	4	1		
T 6.1	Структура видатків державного бюджету. Роль видатків бюджету у відтворенні виробництва. Склад і структура видатків бюджету України. Характеристика визначення понять «видатки бюджету» та «витрати бюджету».	1		4 6 8 15	P9 Т8 Т2,11 Т13
T6.2	Класифікація видатків. Сутність функціональної класифікації видатків та кредитування бюджету. Сутність економічної класифікації видатків бюджету. Сутність відомчої та програмної класифікації видатків та кредитування бюджету. Розподіл видатків за економічною характеристикою.	1		9 10 11 3	P8 Т6 Т3 P8
T6.3	Фактори впливу на видатки бюджетів. Фактори які впливають на формування видатків бюджету. Видатки бюджету які належать до захищених статей. Види бюджетного фінансування за системами «нетто-бюджет» та «брутто-бюджет».	1		9 11	P9 Т7 Т8 Т9 Т10
T6.4.	Склад поточних та капітальних видатків. Видатки поточні, їх характеристика і склад. Капітальні видатки призначення та застосування.	1		9 10 11	P8 Т6 Т3
ЗМ7	Дефіцит бюджету України.	2	1		
T7.1	Сутність, форми та види бюджетного дефіциту Причини виникнення і способи покриття дефіциту бюджету. Профіцит бюджету. Бюджет розвитку.	1		9 10 11 3	P3 Т4 Т3 P9
T7.2	Методи та джерела фінансування бюджетного дефіциту Показники, які характеризують дефіцит бюджету. Джерела покриття дефіциту державного бюджету в Україні.	1		9 10 11 3	P3 Т4 Т3 P9

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин		порядковий номер	розділ, підрозділ
ЗМ8	Державний борг.	2	1		
T8.1.	Класифікація державного боргу. Види, класифікація державного боргу. Динаміка державного боргу України. Зарубіжний досвід.	0,5		9 10 11 3	P12 T11 T13 P13
T8.2	Роль та місце державного кредиту Спільні та від'ємні риси державного кредиту та позики. Суб'єкти державного кредиту. Чинники державного кредиту. Облігації як борговий цінний папір держави.	1		9 10 11 3	P12 T11 T13 P13
T8.3	Методи управління державним боргом. Стратегія та програма управління державним боргом.	0,5		9 10 11 3	P12 T11 T13 P13
ЗМ9	Фінансування державного бюджету України.	2			
T9.1	Форми бюджетного фінансування. Кошторисне фінансування. Державні інвестиції. Державні трансферти.	0,5		9 10 11 3	P12 T11 T13 P13
T9.2	Дотації збитковим підприємствам. Відомча система фінансування інвестиційних проєктів.	0,5		9 10 11 3	P12 T11 T13 P13
T9.3.	Пряме державне фінансування економіки. Завдання, засади та методологічні основи прямого державного фінансування економіки.	1		9 10 11 3	P12 T11 T13 P13
ЗМ10	Доходи і видатки місцевих бюджетів України	4			
T10.1.	Призначення місцевих бюджетів та роль у бюджетній системі Призначення місцевих бюджетів та роль у бюджетній системі. Частка місцевих бюджетів у доходах і видатках зведеного бюджету України.	1		10 11	T7 T5
T10.2	Структура доходів місцевих бюджетів. Власні та закріплені доходи місцевих бюджетів. Місцеві податки і збори. Доходи бюджетів місцевого самоврядування, що враховується при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів. Формування резервного фонду місцевих бюджетів. Напрями використання резервних коштів.	1		10 11	T7 T5
T11.3	Видаткова частина місцевих бюджетів Видатки бюджету розвитку місцевих бюджетів. Видатки бюджетів на здійснення повноважень. Методи планування видаткової частини місцевих бюджетів.	1		10 11	T7 T5

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг г годи н		Література	
				порядковий номер	розділ, підрозділ
T11.4	Порядок фінансування видатків місцевих бюджетів Етапи процесу виконання місцевих бюджетів за видатками. Затвердження кошторисів розпорядникам бюджетних коштів.	1		10 11	T7 T5
ЗМ12	Бюджети місцевого самоврядування	2	1		
T12.1	Місцеві бюджети як основа місцевого самоврядування.	0,5		10 БК	T7
T12.2	Місцеве самоврядування зарубіжних країн	0,5		БК	
T12.3	Бюджети місцевого самоврядування	0,5		БК	
T12.4	Бюджети розвитку місцевих бюджетів	0,5		БК	
ЗМ13	Міжбюджетні взаємовідносини	4	1		
T13.1	Сутність міжбюджетних відносин та особливості їх побудови в Україні.	1		9 10 11	P6 T7 T6
T13.2	Взаємні розрахунки між бюджетами різних рівнів Вилучення коштів як форма взаємовідносин між бюджетами. Бюджетні позики, їх причини і погашення. Резервний фонд бюджету.	1		9 10 11	P6 T7 T6
T13.3.	Механізм реалізації міжбюджетних взаємовідносин. Моделі і форми міжбюджетних відносин. Напрямки, рівні та види міжбюджетних відносин.	1		9 10 11	P6 T7 T6
T13.4	Інструменти регулювання міжбюджетного розподілу ресурсів. Доходні забезпеченість територіальних громад в Україні. Мета, принципи і методи розподілу доходів між бюджетами. Закріплені і регулюючі доходи, мета їх становлення.	0,5		9 10 11	P6 T7 T6
T13.5.	Розмежування видатків між бюджетами. Територіальний та відомчий підходи до розподілу видатків..	0,5		9 10 11	P6 T7 T6
ЗМ14	Бюджетне планування	2			
T14.1	Організаційні засади бюджетного процесу. Порядок складання, розгляду і затвердження державного бюджету. Порядок складання, розгляду і затвердження місцевого бюджету.	0,5		10	T3
T14.2	Засади бюджетного планування. Зміст, принципи, завдання місцевого планування.	0,5		10	T3
T14.3	Бюджетне прогнозування. Основні методи бюджетного прогнозування. Програмно-цільове планування бюджету.	1		10	T3

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг г годи н		Література	
				поряд- ковий номер	розділ, підроз- діл
ЗМ15	Бюджетний контроль	2			
T15.1	Організація виконання бюджету. Казначейська система виконання державного бюджету. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів.	1		3	P14
T15.2	Звітність про виконання бюджетів.	0,5		3	P14
T15.3	Контроль за дотриманням місцевого законодавства.	0,5		3	P14

Всього:

Модуль 1 – змістових модулів – 15.

3.2 Теми практичних занять

Теми практичних занять «Бюджетна система» наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Теоретико-методичні та прикладні засади бюджетної системи	18	8		
ЗМ1	Сутність та значення бюджету	2	1		
П 1.1	Предмет, зміст і завдання курсу.	0,5		7	Р1
П 1.2	Поняття бюджету держави.	0,5		4 6	Р1 Т1
П 1.3	Вплив бюджету на соціально-економічні процеси.	1		1	Р1
ЗМ2	Бюджетна система України	2	1		
П 2.1	Сутність понять «державний бюджет», «місцеві бюджети», бюджети місцевого самоврядування»	1		5 9	Т1 Т1
П 2.2	Автономність бюджетів як передумова виникнення ефективної діяльності місцевого самоврядування.	1		4 5	Р7 Т5,8,9
ЗМ3	Структура доходів зведеного бюджету України.	2	1		
П 3.1	Визначення частки прямих і непрямих податків у доходах зведеного бюджету України	1		4	Р2
П 3.2	Аналіз складу та структури доходів Державного бюджету.	1		4	Р2

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Обсяг годин		Література	
				порядко вий номер	розділ, підрозділ
ЗМ4	Видатки державного бюджету	2	1		
П 4.1	Визначення структури і динаміки часток видатків Державного бюджету України.	1		4 5	P3 T2
П 4.2	Аналіз складу та структури видатків державного бюджету.	1		4 5	P4 T2
ЗМ5	Форми бюджетного фінансування	2			
П 5.1	Сутність бюджетного фінансування.	1		4 6	P9 T8
П 5.2	Принципи, методи та етапи бюджетного фінансування	1		4 6	P9 T8
ЗМ6	Обслуговування боргових зобов'язань державного бюджету України	2	1		
П 6.1	Бюджетний дефіцит.	1		2 3	P2 P1,2
П 6.2	Державний борг.	0,5		2 3	P2 P1,2
П 6.3	Державний кредит	0,5		2 3	P2 P1,2
ЗМ7	Доходи і видатки місцевих бюджетів України	2	2		
П 7.1	Визначення структури часток доходів місцевих бюджетів України.	1		2 3	P2 P19
П 7.2	Визначення структури часток видатків місцевих бюджетів України..	1		2 3	P2 P19
ЗМ8	Форми взаємовідносин між бюджетами	2			
П 8.1	Види бюджетних взаємовідносин	1		4 6 8	P12 T8 T2
П 8.2	Засади розмежування видатків між бюджетами.	0,5		4 6 8	P12 T8 T2
П 8.3	Територіальний та відомчий підходи до розподілу видатків.	0,5		4 6 8	P12 T8 T2
ЗМ9	Бюджетне планування та контроль	2			
П 9.1	Аналіз бюджетного планування і прогнозування	1		5 4	P11 T5
П 9.2	Процес бюджетного контролю	1		6 8	P12 T6

3.3 Завдання для самостійної роботи студента

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Теоретико-методичні та прикладні засади бюджетної системи	26		
ЗМ1	Сутність бюджету як економічної категорії.	4		
Т 1.1	Роль і місце бюджету у перерозподільних відносинах у суспільстві	2	4 6	Р1 Т1
Т 1.2	Роль бюджету у соціально-економічному розвитку держави	1	4 6	Р1 Т1
Т 1.3	Функції бюджету.	1	4 6	Р1 Т1
ЗМ2	Структура бюджету як основного фінансового плану.	5		
Т 2.1	Показники, що характеризують стан бюджету.	1	5 9 12	Т1 Т1 Р1
Т 2.2	Поточний бюджет і бюджет розвитку.	1	5 9 12	Т1 Т1 Р1
Т 2.3	Історичні аспекти формування бюджетної системи України.	1	5 9 12	Т1 Т1 Р1
Т 2.4	Основи бюджетного устрою	1	4 5 10	Р7 Т5,8,9 Р3
Т 2.5	Структура бюджетної системи України	1	4 10	Р7 Р3
ЗМ3	Принципи побудови бюджетної системи	3		
Т 3.1	Сутність та ознаки єдності бюджетної системи.	1	4 5	Р2 Т4
Т 3.2	Сутність та ознаки автономності бюджетів.	1	4 5	Р2 Т4
Т 3.3	Складові зведеного бюджету України.	0,5	4 5	Р2 Т4
Т3.4.	Складові зведених бюджетів: області, району, міста з районним поділом.	0,5	5	Т4
ЗМ4	Сутність бюджетної класифікації і її призначення.	4		
Т 4.1	Класифікація доходів бюджету.	1	4 5	Р3 Т2
Т 4.2	Класифікація видатків бюджету.	1	4 5 17	Р3 Т3 Т1
Т 4.3	Класифікація фінансування бюджету.	1	4 5	Р3 Т3
Т4.4	Класифікація боргу.	1	5	Т4

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
ЗМ5	Склад бюджетного законодавства.	3		
Т 5.1	Управління бюджетною системою.	1	4 6	Р9 Т8
Т 5.2	Сутність і значення бюджетної політики.	1	4 6	Р9 Т8
Т 5.3	Головні напрямки бюджетної політики	1	4 6	Р9 Т8
ЗМ6	Бюджетна стратегія, бюджетна тактика	2		
Т 6.1	Структура бюджетного механізму	1	6 8	Т9 Т2,10
Т 6.2	Чинники, які слід враховувати при формуванні бюджетного механізму	1	3 6 8	Р3 Т9 Т2,10
ЗМ7	Видатки бюджету	3		
Т 7.1	Фінансування видатків бюджету на національну оборону.	1	2 3	Р2 Р19
Т 7.2	Видатки бюджету на державне управління.	1	2 3	Р2 Р19
Т 7.3	Фінансування міжнародної діяльності держави.	1	2 3	Р2 Р19
ЗМ8	Бюджетний контроль	2		
Т 8.1	Завдання бюджетного контролю.	1	4 6	Р12 Т8
Т 8.3	Вимоги до інформації при реалізації бюджетного контролю.	1	4 6	Р12 Т8

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна література

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
2. Податковий кодекс України від 2.12.2010 р. №2755-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Про Державний бюджет України на 2018 рік: Закон України від 07.12.2017 р. № 2246-VIII // – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2246-19>
4. Про Державний бюджет України на 2019 рік: Закон України від 23.11.2018 р. № 2629-VIII // – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2629-19>
5. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015 р. № 157-VIII // – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19>
6. Про комітети Верховної Ради України: Закон України від 04.04.1995 р. № 116/95-ВР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116/95-%E2%F0>
7. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР // – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>
8. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10.02.2010 р. № 1861-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>

9. Бюджетна система: підруч. / за ред. С.І. Юрія, В.Г. Дем'янишина, О.П. Кириленко. – Тернопіль: ТНЕУ, 2013. – 624 с.
10. Бюджетна система: навчальний посібник. Друге видання, перероблене і доповнене / І.Л. Шевчук, В.О. Черепанова, Т.О. Ставерська. – Харків: Видавець Іванченко І.С., 2015. – 284 с.
11. Бюджетна система. Практикум: навч. посіб. [Електронний ресурс] / За наук. ред. проф. В. М. Федосова. – [Кондратюк С. Я., Жибер Т. В., Коломієць Г. Б. та ін.] – К.: КНЕУ, 2015. – 454 с.
12. Бюджетна система у схемах і таблицях: навчальний посібник для студ. першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / Лободіна З. М., Сидор І. П., Дем'янюк А. В.; за ред. канд. екон. наук, доц. З. М. Лободіної. – Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 280 с.

4.2. Додаткова література

1. Бабич Т. С. Макрофінансове бюджетування : навч. посіб. / Т.С. Бабич, Т.В. Жибер; за наук. ред. В. М. Федосова. – К.: КНЕУ, 2011. – 311 с.
2. Бюджетна система: Навчальний посібник / За ред. С.І. Юрія, О.П. Кириленко. – Тернопіль: Економічна думка, 2010. – 424 с.
3. Бюджетна система: Навчальний посібник / [Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.] за заг. ред. В.П. Хомутенко. – Одеса: Видавництво Бартенєва, 2014. – 392 с.
4. Бюджетна система: навч. посіб. / Н.І. Клиماش, К.В. Багацька, Н.І. Дем'яненко та ін.; за заг. ред. Т.А. Говорушко. – Львів: «Магнолія 2006», 2014. – 296 с.
5. Дема Д.І. Бюджетна система: навч. посібник / Д.І. Дема, Н.М. Фещенко, І.А. Шубенко; за заг. ред. Д.І. Деми. – Житомир: Житомирський національний агроєкологічний університет, 2014. – 500 с.
6. Лободіна З. Бюджетний механізм: концептуальні засади та перспективи модернізації: монографія. – Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 412 с.
7. Сорока Р.С. Бюджетна система: Навчальний посібник. / Р.С. Сорока, І.Г. Благун. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2011. – 236 с.
8. Сучасна бюджетна система: правила та процедури: Навчальний посібник / [За заг. ред. В.В. Зубенка]; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-П) впровадження». – К.: 2017. – 184 с.
9. Управління державним бюджетом України: Підручник для студентів вузів / колектив авторів [за заг. редакцією М.Я. Азарова]. – К.: Міністерство фінансів України, 2010. – 816 с.
10. Федосов В.М. Бюджетна система: підруч. / за наук. ред. В.М. Федосова, С.І. Юрія. – К.: Центр учбов. літератури ; Тернопіль: Екон. думка, 2012. – 871
11. Реформа, децентралізація: прикладні аспекти реалізації: навчально-методичний посібник / Авт. кол.: Ю.Б. Молодожен, О.В. Голинська, О.В. Гуненкова, О.Л. Ковінчук [за заг.ред. С.А. Попова].

4.2 Література та методичне забезпечення практичних занять

1. Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін. Бюджетна система: Навчальний посібник /за заг. ред. В.П. Хомутенко. Одеса: Видавництво Бартенєва, 2014. 392 с.
2. Бутенко В.В. Бюджетна система : навч.-метод.посіб. Одеса: ОНУ 2018. 342 с.
3. Бюджетна система : підруч. / за ред. С. І. Юрія, В. Г. Дем'янишина, О. П. Кириленко. Тернопіль : ТНЕУ, 2013. 624 с
4. Бюджетна система України та Євросоюзу: монографія / С. О. Булгакова [та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук., проф., акад. НАПН України А. А. Мазаракі ; Київ. нац. торг.- екон. ун-т. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. 396 с.
5. Бюджетна складова реалізації домінуючих напрямів суспільного розвитку: Монографія / Л.В. Лисяк, О.В. Гриценко, С.В. Качула, К.М. Роменська та ін.; за наук. ред. д.е.н., проф. Л.В.Лисяк. – Дніпропетровськ: ДДФА, 2015.396 с.
6. Бюджетний кодекс України 10.08.2010 № 2456–XVII. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
7. Слободянюк Н.О. Бюджетна система: конспект лекцій . ДонНУЕТ. Кривий Ріг, 2016. 312 с.
8. Шевчук І.Л., Черепанова В.О., Ставерська Т.О. Бюджетна система: навч. посіб. Друге видання, перероблене і доповнене. Харків: Видавець Іванченко І. С., 2015. 284 с.

4.3 Література та методичне забезпечення самостійної роботи

1. Луніна І. О. Державні фінанси та реформування міжбюджетних відносин: навч.-метод. посіб. Київ.: наук. думка, 2006. 432 с.
- 10.Пасічник Ю. В. Бюджетна система України: навч. посіб. К.: Знання-Прес, 2008. 670 с.
2. Романенко О. Р. Фінанси: Підручник. 4-те вид. К.: Центр учбової літератури, 2009. 312 с.
3. Титарчук І. М., Негода Ю. В. Бюджетний менеджмент: навч. посіб. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2014. 306 с.
4. Чала Н. Д. Бюджетна система: навч.посіб. К.: Знання, 2010. 223 с.
5. Шевчук І.Л., Черепанова В.О., Ставерська Т.О. Бюджетна система: навч. посіб.. Друге видання, перероблене і доповнене .Харків: Видавець Іванченко І. С., 2015. 284 с.
6. Миргородська Л. О. Фінансові системи зарубіжних країн: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 320 с.
7. Карлін М. І. Бюджетна система України: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008. – 428 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
8. Податковий кодекс України : Офіційний вісник України від 10.12.2010 р., № 92 URL :<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

4.4 Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт Президента України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/>.
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Комітету Верховної Ради України з питань бюджету. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.budget.rada.gov.ua/>.
4. Офіційний сайт Урядового порталу. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>.

5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>.
6. Офіційний сайт Віртуального університету Міністерства фінансів України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://edu.minfin.gov.ua/Pages/Default.aspx>.
7. Офіційний сайт Академії фінансового управління Міністерства фінансів України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ndfi.minfin.gov.ua/>.
8. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>
9. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/>
10. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
11. Офіційний сайт Журналу «Урядовий кур'єр» . [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukurier.gov.ua/>.
12. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського . [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/>.

5

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами комплексних контролів за усіма змістовими модулями. Модульний контроль за кожним змістовим модулем передбачає контроль теоретичних знань і практичних навиків. Схему нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 5.

Таблиця 5 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни «Бюджетна система»

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ1	5
Контроль засвоєння практичних навиків змістового модуля ЗМ1	5
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ2	5
Контроль засвоєння практичних навиків змістового модуля ЗМ2	5
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ3	5
Контроль засвоєння практичних навиків змістового модуля ЗМ3	5
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ4	5
Контроль засвоєння практичних навиків змістового модуля ЗМ4	5
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ5	5
Контроль засвоєння практичних навиків змістового модуля ЗМ5	5
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ6	5
Контроль засвоєння практичних навиків змістового модуля ЗМ6	5
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ7	5
Контроль засвоєння практичних навиків змістового модуля ЗМ7	5
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ8	5
Контроль засвоєння практичних навиків змістового модуля ЗМ9	5
Колоквіум	20
Усього	100

Екзаменаційна оцінка з дисципліни виставляється студенту відповідно до чинної шкали оцінювання, що наведена нижче.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
67-74	D	
60-66	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни